

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 16 Temmuz 2012
Nr. Ref.: AGJ279/12

MAHKEME KARARI

Başvuru No: KI 50/12

Başvurucu

Agush Lolluni

**İpek Bölge Mahkemesi'nin Ac. nr. 153/2011 sayı ve 4 Ekim 2011 tarihli kararı ile
Kosova Cumhuriyeti Bağımsız Denetleme Kurulu'nun 02(207)2010 sayı ve 4
Ekim 2010 tarihli kararının Yunik Belediyesince yürütülmemesine ilişkin
anayasal denetim başvurusu**

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Aşağıdaki yapıdadır:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Ivan Čukalović, Üye

Başvurucu

1. Başvurucu, Yunik mukimi Bay Agush Lolluni'dir.

İtiraz edilen karar

2. Başvurucu, Kosova Cumhuriyeti Memuriyet Bağımsız Denetleme Kurulu'nun (bundan sonra: BDK) 02(207)2010 sayı ve 4 Ekim 2010 tarihli kararının ile kendisine 4 Ekim 2011 tarihinde teslim edilen İpek Bölge Mahkemesi'nin Ac. nr. 153/2011 sayı ve 4 Ekim 2011 tarihli kararının yürütülmemesine itiraz etmiştir.

Başvurunun konusu

3. Başvurucu 11 Mayıs 2012 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'ne (bundan sonra: "Mahkeme") başvurarak kamu organlarının BDK ile Bölge Mahkemesi icra kararlarının Yunik Belediyesince uygulanmayışı hakkında anayasal uygunluk denetiminin yapılmasını talep etmiştir.
4. Başvurucu, söz konusu kararların kamu organlarınca uygulanmayışının Kosova Cumhuriyeti Anayasası'nın 31 maddesi [Adil ve Tarafsız Yargılanma Hakkı], 32. maddesi [Kanun Yollarına Başvurma Hakkı] ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (bundan sonra: AİHS) 6. maddesi [Adil Adil Yargılanma Hakkı] ile güvence altına alınan haklarını ihlal ettiğini ileri sürmüştür.

Hukuki dayanak

5. Anayasa'nın 113.7 maddesi, 03/L-121 sayı ve 15 Ocak 2009 tarihli Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın (bundan sonra: "Yasa") 22. maddesi ile Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra: "İçtüzük") 56.1. kuralı.

Başvurunun Mahkeme'deki seyri

6. Başvurucu 11 Mayıs 2012 tarihinde Anayasa Mahkemesi'ne başvurmuştur.
7. Mahkeme Başkanı'nın GJR 50/12 sayı ve 23 Mayıs 2012 tarihli kararıyla Üye Iliriana Islami raportör yargıç olarak görevlendirilmiştir. Başkan'ın aynı tarih ve KSH KI 50/12 sayılı kararıyla Üye Almiro Rodrigues başkanlığında üyeler Enver Hasani ve Kadri Kryeziu'dan oluşan Ön İnceleme Heyeti belirlenmiştir. Üye Iliriana Islami'nin Anayasa Mahkemesi'ndeki görev süresi 26 Haziran 2012 tarihinde dolduğundan Başkan, 2 Temmuz 2012 tarihinde çıkarttığı GJR KI 50/12 sayılı kararlar ile üye Iliriana Islami yerine Üye Ivan Çukalović'i raportör yargıç olarak atamıştır.
8. Mahkeme 28 Mayıs 2012 tarihinde anayasal denetim başvurusunu İpek Bölge Mahkemesi, Yunik Belediyesi, BDK'ye ve Başbakanlığa bildirmiştir.
9. Başbakanlık Hukuk Dairesi 5 Haziran 2012 tarihinde Anayasa Mahkemesi'ne gönderdiği cevabında Anayasa'nın 4. maddesine göre Başbakanlık Hukuk Dairesinin mahkemelerde görülmekte olan davalar hakkında görüş bildirme yetkinse sahip olmadığını başvurucuya bildirdiğini bildirmiştir.
10. BDK 14 Haziran 2012 tarihinde Mahkeme'ye cevaben şunu bildirmiştir:
 - a. Çalışma hakkı, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Kosova Cumhuriyeti Anayasası'nın 23. maddesi, Kosova Cumhuriyeti Memuriyet Yasasının (03/L-149) 49. maddesi, Kosova Cumhuriyeti Memuriyet Bağımsız Denetleme Kurulu Hakkında Yasa (03/L-192) ve Kosova Cumhuriyeti'nde memuriyeti düzenleyen diğer yasa ve yasa hükmünde kararnamelerle güvence altına alınmıştır.

- b. BDK Yasasının 13 ve 14. maddelerine göre BDK kararları kesinleşmiş idari kararla olup üst düzey yetkililer veya hakkında alınan kararı temsil eden kurum yetkilisince uygulanır. Kararın yürütümü teslim alındığı tarihten itibaren on beş (15) gün içerisinde gerçekleştirilmelidir. Kurul kararının meşru olmadığını ileri süren mağdur taraf yetkili mahkeme nezdinde karar tesliminden itibaren otuz (30) günlük süre içerisinde idari uyuşmazlık davası başlatabilir. İdari uyuşmazlık davasının açılması Kurul kararı yürütmesini durdurmaz.
 - c. BDK yasası kararların uygulanmadığı durumlar için de mağdur tarafın kararı yürütmekle yükümlü kurum veya kişi hakkında Yasa'nın 15. maddesine göre yürütüm süresi geçtikten sonra otuz (30) gün içerisinde belediye mahkemesi nezdinde icra ve maddi ile manevi zararların tazmini davası açabilir.
 - d. İcra Usulleri Yasasını (03/L-008) 28.1 maddesine göre borçlu, uygulayıcı alacaklı ve yükümlüğün konusu, cinsi, büyüklüğü ve zamanı belirtildiyse icra belgesi icra edilmeye uygundur. İcra Usulleri Yasasının 292.1 maddesi şöyledir: İşverenin, işçiyi işyerine geri çevirmekle görevlendiren icraat belgesi esası üzere, icraat alacaklısının, bu önergeyi sunabilme hakkına sahip olduğu günden itibaren 30 gün içerisinde icraat önergesini sunabilir. Yasa'nın 293.1 maddesi de şöyledir: İşverenin, işçiyi işyerine geri çevirmesi veya uygun bir diğer işyerine tayin etmesi yükümlülüğünü öngören icraat belgesi esası üzere icraat faaliyeti, işverene ve bu öngütün sorumlu kişisine karşı belirlenen parasal ceza ile uygulanır.
 - e. bunun sonucunda BDK'nin A/02/207/2010 sayı ve 4 Ekim 2010 tarihli kararının işveren olan Yunik Belediyesince uygulanmayışını BDK, yürürlükteki mevzuat ve temel haklara aykırı olduğunu değerlendirmiştir.
11. Yunik Belediye Başkanı 14 Haziran 2012 tarihinde Mahkeme'ye gönderdiği cevabında şunu belirtmiştir:
- a. Yunik Belediyesi'nin 1 Haziran 2011 tarihinde çıkarttığı kararla BDK kararının geriye dönük etkisi olamayacağı ve başvurunun sözleşmesinin süresi 7 Ocak 2011 tarihinde dolduğu için başvurunun eski görev yeri olan Kuvendi i Junikut Lisesi Müdürlük makamına iadesi yapılamayacağı ve kararın bu sebepten hukuki etkisi olmayacağını belirtilmiştir. Tazminat konusuna gelince, Yunik Belediyesi başvurunun görevden alınıp Kuvendi i Junikut Lisesi Müdürlük sözleşmesinin süresinin dolduğu tarihe kadar olan dönem için tazminatı ödemeyi kabul etmiştir.
12. Mahkeme 9 Temmuz 2012 tarihinde başvuruyu görüşüp oylamıştır.

Olguların özeti

- 13. Yunik Belediye Başkanı 5 Temmuz 2010 tarih ve 01/1020 sayılı kararla herhangi bir gerekçe göstermeksizin başvuruycuyu Kuvendi i Junikut Lisesi Müdürü görevinden azlederek aynı okulda öğretmenlik görevine devam ettirmiştir.
- 14. Başvurucu İtiraz Komisyonu'na itiraz ederek buradan herhangi bir karar çıkmamış, personel müdüründen 3 Eylül 2010 tarihinde gönderilen 1/2263 sayılı cevapla başvuruycuya BDK'ye başvurması salık verilmiştir.
- 15. BDK 4 Eki 2010 tarihinde başvurunun itirazını kabul ederek müdürlükten azledilip öğretmenlik görevine devam ettirilmesine ilişkin kararı iptal etmiş ve işveren tarafından kararın teslim alındığı tarihten itibaren on beş gün içerisinde başvurunun eski görevine iadesini talep etmiştir. BDK, Yunik Belediye Başkanı'nın bu kararı uygulamakla yükümlü olduğunu tespit etmiştir.

16. BDK'nin bu kararından sonra başvuru işvereni olan Yunik Belediyesine birkaç kez başvurmuş, ancak bu kararın uygulanması için Belediye tarafından herhangi bir girişimde bulunulmamıştır.
17. İdari uyuşmazlık sürecinde tüm kanun yolları tükendikten sonra başvuru, Deçan Belediye Mahkemesine başvurarak kararın icra usulleri yoluyla uygulanması için teklifte bulunmuştur.
18. Deçan Belediye Mahkemesi başvuru BDK kararının uygulanmasına ilişkin önerisini onayı sorumlu olan Yunik Belediye Başkanı'na başvuru müdürlük görevine ve bu görevden doğan tüm hakların iadesinin sağlanması için tüm önlemlerin alınmasını emretmiştir (E. nr. 647/2010 sayılı karar).
19. Başvuru 1 Aralık 2010 tarihinde Kosova Başbakanı'na başvurarak BDK kararının uygulanmasında yaşanan başarısızlıklar konusunda bilgilendirmiştir.
20. Borçlu sıfatıyla Yunik Belediyesi Deçan Belediye Mahkemesinin E. nr. 647/2010 sayı ve 19 Kasım 2010 tarihli kararına karşı itiraz başvurusunda bulunmuştur.
21. Deçan Belediye Mahkemesi Yunik Belediyesi'nin E. nr. 647/2010 sayılı karara itirazını zaman bakımından yetkisizliğin olduğu gerekçesiyle 1 Nisan 2011 tarihinde reddetmiştir. Yunik Belediyesi İpek Bölge Mahkemesine itiraz etmiştir.
22. İpek Bölge Mahkemesi itirazı temelden yoksun bularak Deçan Belediye Mahkemesinin Ac. nr. 153/2011 sayılı kararını 4 Ekim 2011 tarihinde onamıştır.

Başvurucunun iddiaları

23. Başvuru, müdürlük görevine iade edilmek üzere BDK ve hukuk yargısı kurumlarının kararlarının uygulanmayışının Anayasa'nın 31. maddesi [Adil ve Tarafsız Yargılanma Hakkı], 32. maddesi [Kanun Yollarına Başvurma Hakkı] ve AIHS'nin 6. maddesiyle [Adil yargılanma Hakkı] güvence altına alınan haklarını ihlal ettiğini ileri sürmüştür.

Başvurunun kabul edilişinin değerlendirilmesi

24. Başvurucunun başvuru hakkında bir karara varabilmek için Mahkemenin öncelikle Anayasa'da belirlenip Yasa ve İçtüzük'te ayrıntılı olarak açıklanan kabul ediliş koşullarının yerine getirilip getirilmediğini görüşmesi gerekir.
25. Mahkeme, öncelikle başvurunun Anayasa'nın 113.7 maddesinde belirtildiği şekilde yetkili bir tarafça yapıp yapılmadığını değerlendirmesi gerekir. Söz konusu madde şöyledir: *Yasalarla belirlenen tüm yasal yollar tükendikten sonra bireyler, kamu otoriteleri tarafından kendi bireysel hak ve özgürlükler ihlal edildiğinde dava açma haklarına sahiptirler.* Başvuru Mahkeme'ye bir birey tarafından teslim edilmiştir. Bu sebepten başvuru yetkili taraf olup Anayasa'nın 113.7 maddesine göre başvuruda bulunma hakkına sahiptir.
26. Başvurucunun başvurusunu son kesinleşmiş mahkeme kararını teslim aldığı tarihten itibaren dört (4) aylık süre içerisinde yapması gereğiyle ilgili olarak Mahkeme, İpek Bölge Mahkemesinin Ac. nr. 153/2011 sayı ve 4 Ekim 2011 tarihli kararı ve BDK'nin 02(207)2010 sayı ve 4 Ekim 2010 tarihli kararının Yunik Belediyesince uygulanmayışı durumunun halen devam ettiğini tespit etmiştir (bkz. KI 08/09 sayılı başvuru, Sendika Başkanı Bay Ali Azemi tarafından temsil edilen Ferizovik IMK

Çeliku Boru Fabrikası Bağımsız İşçi Sendikası'nın Ferizovik Belediye Mahkemesi'nin C. nr. 340/2001 sayı ve 11 Ocak 2002 tarili ve 17 Aralık 2010 tarihli kararları hakkında anayasal denetim başvurusu).

27. Dahası, İcra Usulleri Yasası'nın 12 ve 14. maddelerine göre İpek Bölge Mahkemesi "icra davalarının karar bağlandığı son yargı merciidir". Bunun sonucu olarak başvuru Kosova'da yürürlükte olan mevzuata göre tüm kanun yollarını tüketmiştir.
28. Bundan başka Mahkeme, başvuru Yasa'nın 48. maddesinde belirtilen kabul edilirlilik koşullarını yerine getirdiğini tespit etmiştir. Söz konusu madde şöyledir: *Başvurucu, başvurusunda ihlal edildiği iddiasında bulunduğu hak ve özgürlüğünü açıkça belirtmek ve kamu otoritesinin hangi somut hükmüne itiraz etmek istediğini açıklamak durumundadır.* Mahkeme, başvuru İcra Usulleri Yasasının 24 maddesinin [İcra Makamı] ihlal edildiğini ileri sürdüğünü tespit etmiştir. Söz konusu madde şöyledir:

Madde 24.1: 24.1 İcra hakları aşağıdakiler gibidir:

[...]

b) parasal yükümlülükle ilgili olması ve yasa ile bir başka durumun öngörülmesi halinde, idari usul ve idari uzlaşmalarda verilen icra kararı[...]. Bu kararın ekina bakınız.

29. Başvuru Mahkeme'ye başvurmaya yetkili taraftır. O, başvuruda bulunmak için süre kısıtlarını yerine getirmiş, tüm kanun yollarını tüketmiş ve itiraz ettiği kararı kapsayarak iddia edilen hak ihlallerini açıkça belirtmiştir. Mahkeme, başvuru kabul edilirlilik koşullarını yerine getirdiğini tespit etmiştir.

Başvuru hakkında anayasal denetim

30. Başvurunun kabul edilirlilik usulüne ilişkin kısıtlar yerine getirildiğine göre Mahkeme, başvuru esasının incelemesine geçebilir.
31. Mahkeme, başvuru BDK'den başlayarak İprk Bölge Mahkemesi kararına kadar, kamu otoritelerince alınan kararların tamamının kendi lehine olduklarından, hiçbirine itiraz etmediğini tepsî etmiştir. Başvurunun konusu BDK ile yargı organlarının Yunik Belediyesince uygulanmayışdır.
32. Mahkeme, BDK'nin 4 Ekim 2010 tarihinde başvuru itirazını kabul edip [02(207)2010] başvuru okul müdürlüğünden azline ilişkin kararı iptal etmiş ve kararın teslim alındığı tarihten itibaren on beş (15) gün içerisinde başvuru okul müdürlüğü görevine iadesini istediğini tespit etmiştir. BDK devamında Yunik Belediye Başkanının bu kararı uygulamakla yükümlü olduğunu tespit etmiştir. Mahkeme, Yunik Belediyesinin bunun akabinde yetkili mahkemeye başvurup yargı sürecini başlattığını ve BDK kararından doğan yasal yükümlülüğünü yerine getirmeyi kabul ettiğini tespit etmiştir.
33. Mahkeme, Deçan Belediye Mahkemesinin 19 Ocak 2010 tarihinde (E. nr. 647/2010 sayılı karar) başvuru BDK kararını icra etme talebini onadığını ve yükümlü taraf olan Yunik Belediye Başkanı'na başvuru eski görevine ile görevinden doğan haklarının iadesi için gereklî tüm önlemleri almaya emrini verdiğini tespit etmiştir. Bu karara İpek Bölge Mahkemesi tarafından (Ac. nr. 153/2011) onandı.

34. Bu doğrultuda başvuru idari ve adli süreçlerde çıkartılan kararların uygulanması için kanun ile kurumsal yolları tüketmiştir. Ancak başvuru yollarında zikredilen kararlarla kazanılan haklarını gerçekleştirme, eski görevine iade edilmesi yönündeki tüm çabalara rağmen Yunik Belediyesince ciddiyle dikkate alınmadığı anlaşılmaktadır.
35. Nihai yargı kararlarının uygulanması için somut tedbirlerin alınmasındaki başarısızlık bu belediyenin yargı kararlarına riayet etmeye hazır olduğu ispatının başarısızlığıdır. Yargı kararlarının belediyelerce uygulanmayışı Anayasa'nın 124.6 madde hükmünden çıka kıstaslara uygun değildir. Söz konusu hüküm şöyledir:

Belediyelerin, Anayasa ve yasalara uyma ve yargı kararlarını uygulama zorunlulukları vardır.

36. Öyle ki Kosova Cumhuriyeti belediyelerinin anayasal görevi geçerli yasal gerekçe ve hukuki temel olmaksızın kesinleşmiş mahkeme kararlarının uygulanmasının erteletilmesi değil, onlara riayet edip uygulamaktır.
37. Mahkeme, BDK'nin bağımsız ve Anayasa'nın 101.2 ile kanuna uygun şekilde kurulmuş bir kurum olduğunu hatırlatır. Öyle ki bu kurumun yetkileri çerçevesinde çıkarttığı kararlardan kaynaklanan tüm yükümlülükler, Kosova Cumhuriyeti Memuriyet yasasıyla statüsü düzenlenmiş kişileri istihdam eden diğer ilgili kurumlar için hukuki etkisi vardır. Bu kurumun kararı nihai idari karar olup, idari süreçte kazanılan hakların yerine getirilmesi konusunda teklif edildiği şekilde yetkili mahkemece icra edilmesi gerekir.
38. AİHS'nin 6. maddesi yargı sürecinin idari kademesi için uygulanır; daha doğrusu Anayasa'nın 31. maddesiyle güvence altına alın "adil ve tarafsız yargılanma hakkı"nın çerçevesi içerisinde yer alır. Öyle ki BDK kararının uygulanmayışının AİHS'nin 6. maddesine ilişkin husus olup adil yargılanma hakkı ihlalidir.
39. Mahkeme bunun dışında Anayasa'nın 54. maddesine de atıfta bulunmak ister. Söz konusu madde şöyledir:

Herkesin, bu anayasa ve yasayla güvenceye bağlanmış hakların ihlali veya yok sayılması durumunda yargı yoluyla koruma ve böyle bir hakkın ihlali tespit edildiği durumda etkin yasal araçlara başvurma hakkı vardır.

40. Mahkeme, tarafların Anayasa'nın 31 ve 32. maddelerinde ve AİHS'nin 13. maddesiyle ilgili olarak 6. maddesinde belirtildiği şekilde kazanılan hakkı gerçekleştirmedikleri durumlarda yargı süreci başlatma hakkı bulunduğunu tespit etmiştir. Bir nihai yargı kararının müdahil taraflardan birinin aleyhine olacak şekilde etkisiz kalmasına izin verilmesi durumunda Kosova Cumhuriyeti hukuk sisteminin bir anlamı olmayacaktı. Yukarıda zikredilen maddelerin yorumlanması mahkemeye başvurmakla ilgilidir. Öyle ki süreçlerin etkisizliği ve kararların uygulanmaması Kosova kurumlarının uymakla yükümlü oldukları hukukun üstünlüğü ilkesine aykırı durumlara götüren etkiler yaratır (bkz. AİHM Başvuru no: 67534/01 Romashov v. Ukrayna davası 25 Temmuz 2004 tarihli kararı).
41. Mahkeme, herhangi bir mahkeme tarafından alınan kararın icrasının adil yargılanma hakkının bir parçası olduğunu, bu hakkın yukarıda belirtilen maddelerle güvence altına alındığını değerlendirmiştir (bkz. Hornsby v. Yunanistan davası, 19 Mart 1997 tarihli karar, 1997-II Raporları, s. 510, madde 40). Bu davada başvuru yollarının lehine çıkan bir nihai karardan kazanılan bir haktan mahrum bırakılmaması gerekirdi. Bir davanın gözden geçirilmesi ve yeniden görüşülmesi amacıyla kararın

uygulanmayışını hiçbir organ haklı gösteremez (bkz. Başvuru no: 48553/99 Sovtransvto Holding v. Ukrayna davası, AİHM 2002-VIII kararı, 72. madde ve 52854/99 sayılı Ryabykh v. Rusya davası, AİHM 2003-IX kararı 52. madde). Öyle ki yetkili organların hukuk ve uygulama anlamında etkin olan kararların gereksiz gecikmeler olmaksızın uygulanmasını sağlayacak bir sistem kurma yükümlülüğü vardır (bkz. 21839/03 sayılı Pecevi v. Eski Yugoslavya Cumhuriyeti Makedonya davası 6 Kasım 2008 tarihli kararı; 22731/02 sayılı Martinovska v. Eski Yugoslavya Cumhuriyeti Makedonya davası 25 Eylül 2006 tarihli karar).

42. Son olarak Mahkeme, belediye organlarınca kararın uygulanmayışı ve Kosova Cumhuriyeti yetkili organlarının ilgili organ ve mahkemelerin kararlarının uygulanması için etkin bir mekanizma oluşturmada başarısızlığı Anayasa'nın 31, 32 ve 54. maddesi ile AİHS'nin 13. maddesiyle ilgili 6. madde ihlali teşkil eder.
43. İlgili otoriteler BDK'nin 4 Ekim 2010 kararların uygulanmasında başarısız olmaları Anayasa'nın 54. maddesi ve AİHS'nin 13. maddesini tüm yararlı etkilerinden yoksun bırakmışlardır.
44. AİHS'Nin 13. maddesi şöyledir:

“Bu sözleşmede tanınmış olan hak ve özgürlükleri ihlal edilen herkes, ihlal fiili resmi görev ifa eden kimseler tarafından bu sıfatlarına dayanılarak yapılmış da olsa, durumun düzeltilmesi için ulusal bir makama başvurma hakkına sahiptir.”

45. Mahkeme, bu koşullarda, Anayasa ve AİHS'nin zikredilen maddeleriyle güvence altına alınan adil ve etkin yargılanma hakkının ihlal edildiğini ve BDK'nin 02(207) 2010 sayı ve 4 Ekim 2010 tarihli kararı ile İpek Bölge Mahkemesinin Ac. nr. 153/2011 sayı ve 4 Ekim 2011 tarihli kararının yürütülmesi gerektiğini değerlendirmiştir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Yasa'nın 20. maddesi ve İctüzüğün 56.(1) kuralına dayanarak Anayasa Mahkemesi'nin 9 Temmuz 2012 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. Oybirliğiyle başvurunun kabul edilir olduğuna;
- II. Anayasa'nın 31, 32 ve 54. maddesi ile AİHS'nin 6 ve 13. maddelerine ilişkin ihlalin bulunduğu;
- III. BDK'nin 02(207) 2010 sayı ve 4 Ekim 2010 tarihli kararı ile İpek Bölge Mahkemesinin Ac. nr. 153/2011 sayı ve 4 Ekim 2011 tarihli kararının yetkili organlarca ve özellikle Yunik Belediyesince yürütülmesi gerektiğine karar verilmiştir.
- IV. İşbu karar Yasanın 20.4 maddesi uyarınca taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- V. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Ivan Čukalović, imza

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Prof. Dr. Enver Hasani, imza

Ek

İdari ve yargı kararlarının uygulanması usullerine ilişkin ilgili yasal hükümler:

İcra Usulleri Yasası (No: 03/L-008)

İcra Usulleri Yasası ile öngörülen yasal kurallar, uygulama usulleri ve kararların güvenliği düzenlenmiştir (No: 03/L-008).

Madde 1 [Yasa İçeriği]

1.1 İşbu Yasa tarafınca, özel bir yasa ile aksi öngörülmediği takdirde, ona bağlı olarak icra hakları (icra usulleri) esasları gereksinimlerinin gerçekleştiği mahkeme usullerine ilişkin kurallar belirlenir.

1.2 İşbu Yasa hükümleri, belirtilen bu tür icra ile ilgili olarak bir diğer organ yargılama yetkisinin bir yasa ile öngörüldüğü durumları dışında, aynı zamanda parasal yükümlülüklerin öngörüldüğü idari ve hafif suçlar usulleri kararlarında verilen icra için de uygulanır.

Madde 24 [İcra Hakkı]

24.1 İcra hakları aşağıdakiler gibidir:

- a) mahkeme icra kararı ve icra mahkeme uzlaşması;*
- b) parasal yükümlülükle ilgili olması ve yasa ile bir başka durumun öngörülmesi halinde, idari usul ve idari uzlaşmalarda verilen icra kararı;*
- c) noter icra belgesi;*
- d) yasa ile icra belgesi olarak adlandırılan diğer bir belge.*

Madde 26 [Kararın Uygulanabilirliği]

26.1 Herhangi bir verilmesi gereken ya da gerçekleştirme için kredinin emredildiği mahkeme kararı, yasalaştırılması halinde ve gönüllü gerçekleştirme (eşitleme zaman süresi) zaman süresinin sona ermesi durumunda icra edilebilir. Gönüllü gerçekleştirme zaman süresi, yasa ile aksi öngörülmediği takdirde, icra borçlusuna kararın teslim edildiği günden yürümeye baslar ve mahkeme kararı ile tayin edilen son günün bitiminde sona erer.

26.2 İhmalkarlık ya da harcamalara ilişkin kredinin yerine getirilmesine ilişkin emrin verildiği mahkeme kararı, icra belgesinde borçlu davranışlarının onun kendi yükümlülükleri ile uyum göstermesine ilişkin belirli zaman süresinin tayin edilmesi hariç, yasalaştırılmış olması halinde icra edilebilir hal alır.

03/L-192 sayılı BDK Yasası

Madde 13 [Kurul Kararları]

Kurul tarafından alınan kararname, nihai bir idari kararnameyi oluşturur ve işverenin personel yüksek görevlisi ya da en yüksek yetkili idare makamı, ya da itiraz eden taraf ile ilgili ilk kararnameyi alan sorumlu görevlisi tarafından yerine

getirilir. Kararnamenin teslim alınmasından itibaren on beş (15) günlük bir zaman dilimi içerisinde onun gerçekleştirilip yerine getirilmesi gerekir.

Madde 14 [İtiraz Hakkı]

Kurul tarafından alınana kararname ile memnun olmayan ve Kurulun aldığı söz konusu kararının kanuna aykırı olduğu görüşünde olan taraf, kararnamenin tebligat yolu ile ibraz edildiği tarihten itibaren otuz (30) günlük bir zaman dilimi içerisinde yetkili bir mahkemede idari bir dava süreci için başvuru yapabilir. Mahkemede idari davanın başlatılması, Kurul kararının yerine getirilmesi için engel değildir.

Madde 15 [Kurul tarafından alınan kararların yerine getirilmediği durumda izlenecek usul]

1. Kurul tarafından alınan kararın ilgili kurumun sorumlu kişisi tarafından yerine getirilmemesi, Kosova Cumhuriyeti Kamu Hizmetler Personeli – Devlet Memurları Kanun ile öngörülen görevlerin ciddi bir ihlalini oluşturur.

2. Bir kurum ve kuruluşun yetkili sorumlusu Kurul tarafından alınan bir kararnameyi, işbu Kanun 13. maddesi ile belirlenen sürede yerine getirmediği durumda, bahsedilen kararname ile belirlenen uygulama süresinin tamamlanmasından sonra on beş (15) günlük bir zamanın geçmesi halinde, Kurul, düzenleyeceği yazılı bir bildiri ile Başbakana ve bu icra işlemini yerine getirmesi gereken sorumlunun doğrudan doğruya amirine bilgi verir.

3. İşbu madenin 2. fıkrası esasınca bildirinin sunulması istemi, icra işlemi için sorumlu olan sorumlu yönetici kişiye karşı disiplin prosedürünün açılması anlamına da gelir ve böyle var sayılır ve bu süreç Kosova Cumhuriyeti Kamu Hizmetler Personeli – Devlet Memurları Kanunu ile öngörülen hüküm ve kurallara uyacak şekilde yerine getirilir.

4. Bahsedilen bu kararın yerine getirilip icra edilmesi süresinden itibaren otuz (30) günlük bir zaman dilimi içerisinde, ilgili taraf, bunu yerine getirmeyen kurum ve onun yönetici personeline karşı, belediyenin yetkili mahkemesine başvurup bir icra süreci başlatabilir ve bu gelişme yüzünden ileri gelen maddi zarar ve maddi olmayan zararları geri ödenmesini – tazmin edilmesini talep edebilir. Eğer yetkili mahkeme, bununla ilgili durumsa sırasında, kararnamenin yerine getirilmesine itiraz eden işçiyi (tarafı) haklı bulursa, ayrıca almadığı maaş ve gelirlerin geri ödenmesi, mahkeme masrafları ve diğer olası masraflarının da telafi edilmesi konusunda da karar alırsa, bu kuruluşta icra görevinde sorumlu olan kişi kanuna göre bu kuruluşu maddi zarar sokması yüzünden de sorumluluk taşır.